

Mäntsälän ja Pornaisten ikäihmisten neuvoston ja Mäntsälän vammaisneuvoston kannanotto koskien apuvälinepalveluiden keskittämistä 25.11.2025

Saavutettavuus

- Mikäli apuvälinelainaamo siirretään pois Mäntsälästä, saavutettavuus vaikeutuu pitkien matkojen ja huonojen kulkuyhteyksien vuoksi käyttäjille erittäin hankalaksi.
- Palvelun saavutettavuus kohtelee eriarvoisesti henkilöitä riippuen asuinpaikasta.
- Matka apuvälinelainaamoon pitenee ratkaisevasti esim. Tuusulan sivukyliltä, samoin Mäntsälästä. Pornaisista apuvälinelainaamon palvelut on lopetettu jo helmikuussa 2025. Vastaavaa palvelua ei ole järkevällä etäisyydellä saatavissa.
- Kaikkien apuvälinepalveluita tarvitsevien tulisi pystyä käyttämään palvelua ilman suurempia ponnisteluja.
- Kustannuksia tuo myös se, jos liikuntarajoitteinen tarvitsee kuljetuspalveluita hakiessaan apuvälineitä naapurikunnasta.
- Päätöksessä todetaan, että apuvälineitä on saatavissa 40 km:n säteellä ja että niitä toimitetaan asiakkaille tarvittaessa kotiin. Tämä lisää kustannuksia, koska apuvälineitä jouduttaneen kuljettamaan yksitellen ympäri Keusoten aluetta. Koska julkiset kulkuyhteydet ovat Keski-Uudenmaan kuntien alueella haasteelliset, tämä tarkoittaa apuvälineitä tarvittaessa joko taksin, Kela-taksin, palvelutaksin tai läheisen apuun turvautumista, jollei itse pysty enää ajamaan. Kustannukset nousevat niin hyvinvointialueella kuin asiakkaalla itselläänkin. Lisäksi tulee vielä lisääntynyt ilmastovaikutus.
- Myös rikkoutuneen apuvälineen vaihto uuteen tai sopivampaan hankaloituu ja esimerkiksi rollaattorin tai pyörätuolin käyttäjä tarvitsee enemmän apua päästäkseen asiaa hoitamaan.

Osallisuus ja omatoimisuus

- Asiakkaat tulisi ottaa mukaan uudistuksen suunnitteluvaiheessa.
- Päätöstä tehtäessä ei ole otettu huomioon iäkkäiden määrän lisääntymistä lähivuosina. Apuvälineiden tarve tulee jatkossa lisääntymään väestön ikääntyessä, jotta ikäihmiset voivat asua kotona mahdollisimman pitkään joko itsenäisesti ja kotihoidon palvelujen varassa.

Muu hyöty paikallisesta apuvälinelainaamosta

- Mäntsälän kunnan liikuntapalvelut, Liikuttavan hyvä arki Mäntsälässä -hanke ja seniorityö järjestivät pyörätuolitanssi ja pyörätuolin käyttö -koulutuksen SPR:n ulkoiluystävälle, johon lainattiin pyörätuoleja apuvälinelainaamosta. Jos apuvälinelainaamon toiminta lakkaa Mäntsälässä, tämä toiminta ei jatkossa ole enää mahdollista.
- SPR:n ulkoiluystävätoiminta on järjestänyt muutaman vuoden välein pyörätuoliopastusta apuvälinelainaamon henkilöstön opastamana. Koulutus on merkityksellistä ja toivomme, että niiden jatkuminen on mahdollista. Ulkoiluystävien määrä on nykyisin noin 50 henkilöä ja ulkoilutettavat ovat pääasiassa pyörätuoleja käyttäviä palvelutalojen asukkaita.

Ikäihmisten ja vammaisneuvoston puolesta neuvostojen sihteeri Heli Heroja heli.heroja@mantsala.fi